

Γιορτές, μέθη και πολιτική

Σιγά σιγά γίνεται και για φέτος παρελθόν η εορταστική περίοδος των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και οσονούπω των Φώτων.

Ο κύκλος του ανθρώπινου χρόνου ακολουθεί την ατέρμονα πορεία του. Εύστοχα στη σανσκριτική γλώσσα η ίδια λέξη σημαίνει και τον κύκλο και τον χρόνο – του κύκλου τα γυρίσματα, που θα έλεγε ο Κορνάρος στον Ερωτόκριτό του.

Στα επαναλαμβανόμενα κλισέ των ημερών ακούει κανείς συμβουλές για το «πώς θα χάσετε τα περιπτά κιλά των εορτών». Υπάρχουν επίσης και πιο “προχώ” κόλπα, του τύπου «τι πρέπει να κάνετε για να αντέξετε το ποτό και να μη μεθύσετε» (και ποιος σας είπε, κύριε, ότι δεν θέλω να μεθύσω;).

Ειδικά για το τελευταίο, η απάντηση δεν είναι και τόσο απλή. Άλλωστε, εξ όσων γνωρίζω, το αλκοτέστ δεν τα τσουίζει εύκολα. Στην Ελλάδα, συγχέουμε μάλλον σε μια γλυκιά παρεΐστικη παραδοχή και επιπόλαια αποδοχή το πνεύμα με το οινόπνευμα. Τέτοιες μέρες το πρώτον

ομιλεί διά του δευτέρου.

Τηρούμε την παράδοση των αρχαίων μας προγόνων, για τους σοφότερους των οποίων, σημειωτέον, το ποτό ήταν απαραίτητο μέρος του ώριμου διαλόγου, της επιχειρηματολογίας και της

κατά μέτρον παιδείας. Τα συμ-πόσια έδιναν και έπαιρναν. Με τη διαφορά ότι εμείς το έχουμε πάει πολύ πιο πέρα – με άκρατον οίνον μάλιστα και όχι κεκραμένον.

Οι ξενέρωτοι οι Αρχαίοι έπιναν κράμα οίνου και νερού (κρασί) ενώ εμείς τους έχουμε ξεπεράσει. Ράγισε προ πολλού η έξυπνη κούπα του Πυθαγόρα. Οι φιλόσοφοι πάντως στο ερώτημα εάν πρέπει ο σοφός να πίνει και εάν και πόσο, απάντησαν καταφατικά – αλλά με μέτρο.

Για τον φρόνιμο άνθρωπο η απόλαυση του οίνου οδηγεί στη χαλάρωση ενώ το μεθύσι στη

Του
**Κώστα Ν.
Κωνσταντίνου***

φλυαρία.

Σε κάθε είδους φλυαρία. Συνιστά λοιπόν ο Αριστοτέλης και εδώ τη μεσότητα. Γνωστή είναι η πραγματεία του «Συμπόσιον ή περί Μέθης». Με μέτρο λοιπόν, είτε πρόκειται για το «μεθύσι» των εορτών είτε για τη μέθη που προκαλεί η εξουσία λέω.

Όπως στην περίπτωση του κρασιού, όταν όλα νομίζεις ότι περιφέρονται και περιστρέφονται κυριολεκτικά και μεταφορικά γύρω σου, το ίδιο συμβαίνει και με την εξουσία. Και στη μια περίπτωση και στην άλλη, οι μεθυστές δεν είναι σε θέση να αντιληφθούν τι τους καταμαρτυρούν οι ξεμέθυστοι.

Στη μέθη της πολιτικής το πάω. Εδώ τι γίνεται; Εάν για το αλκοόλ το πολύ πολύ να φοβάται κανείς ένα μπλόκο τροχαίας, για το μεθύσι της εξουσίας το οινόμετρον το κρατά ο ψηφοφόρος στα χέ-

ρια του πάνω από την κάλπη. Αρκεί να το ρυθμίζει όπως απαιτεί η ευθύνη, με εκείνα τα όρια της δημοκρατίας που ξέρει να υπερασπίζεται τη διάκριση των εξουσιών - ο μεθυσμένος τα θέλει όλα δικά του. Με αυτόν τον τρόπο υποχρεώνει τον κάθε εξουσιαστή να μην τολμά κουτοπονηριές, ώστε να σεβεται την ανέχεια του πολίτη. Απαγορεύει έτσι στους δημοκράτες να σπρώχνουν τους ανθρώπους σε ακόμα μεγαλύτερη εξάρτηση από το κράτος. Όλες οι γιορτές περνούν. Το πρόβλημα είναι ότι κάποτε τελιώνουν και τα μεθύσια τους. Πολλά έφυγαν, για άλλα μάς έμεινε ο πονοκέφαλος. Εκτός και εάν πρέπει να λέμε από τούδε ότι η δημοκρατία στην Ελλάδα είναι ένας επιπλέον λόγος για να μεθύσεις.

Ειρηνική και νηφάλια η νέα χρονιά!

*** Ο Κώστας Ν.
Κωνσταντίνου
είναι διευθυντής
του 2ου Γενικού
Λυκείου Ηρακλείου
<http://kostas-konstantinou.com/>**